

UCHWAŁA NR XXV/173/2020
RADY GMINY MSZANA

z dnia 10 listopada 2020 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 2 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277)

Rada Gminy Mszana
uchwała:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zapewnić w budżecie Gminy środki finansowe na realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

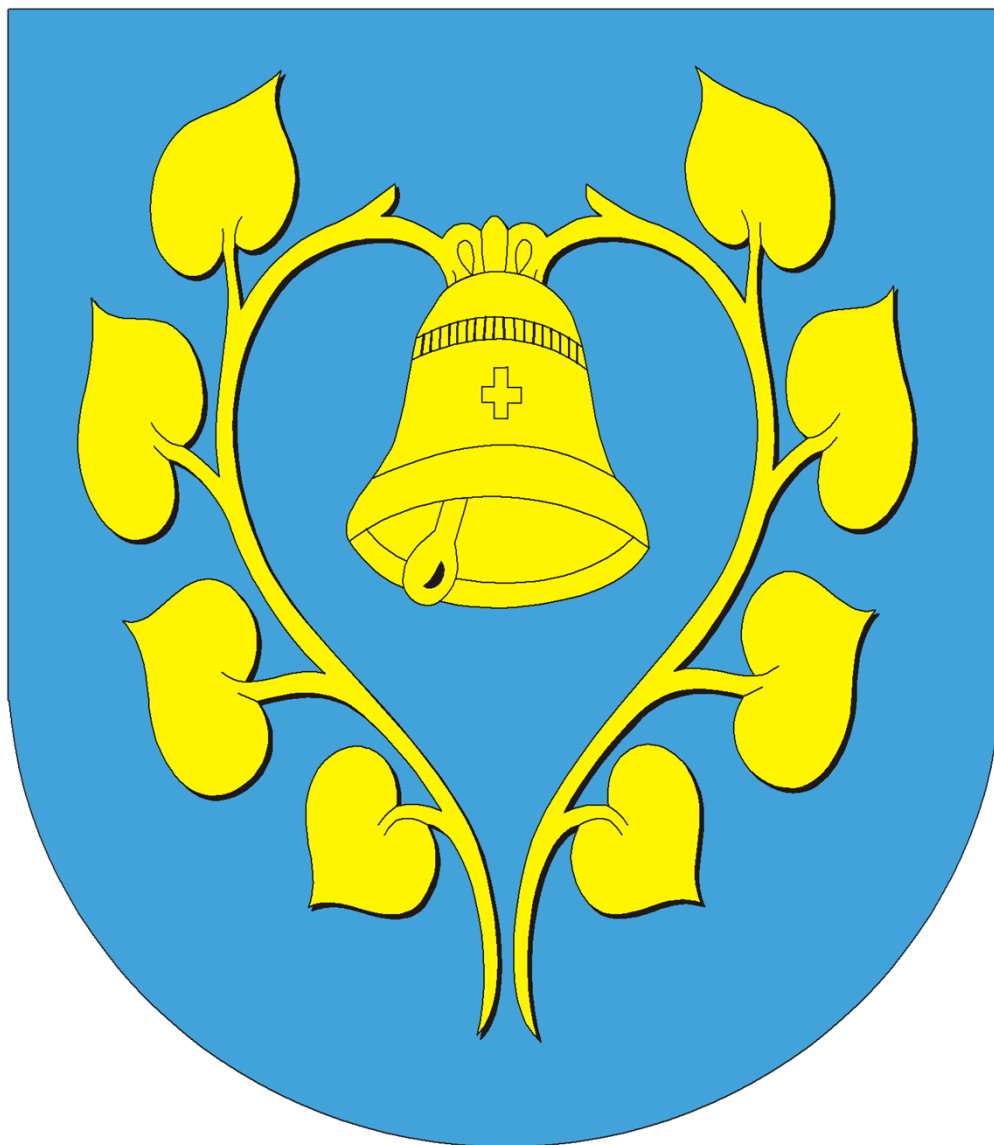
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mszana.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Mszana

Marek Liśnikowski

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2021 ROK**

Motto:

„Nie ma znaczenia, ile razy upadniesz, bo zawsze możesz wstać. W stań! Albo będziesz święty, albo będziesz nikim.

Ks. Piotr Pawlukiewicz

Wprowadzenie

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejsze do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne jak: zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wzrost przestępczości, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Ma ogromny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Jest on przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu.

W myśl art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Głównym zadaniem programu jest określenie działań w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia i minimalizacji szkód związanych z uzależnieniem mieszkańców gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. jest kontynuacją działań realizowanych od lat na terenie Gminy Mszana. Zaplanowane zadania są rokrocznie poddawane ocenie i udoskonalane, po to, by realizacja jego celów przynosiła wymierne korzyści dla poszczególnych grup mieszkańców naszej Gminy. Różnorodność zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. wynika ze specyfiki problemu jakim jest uzależnienie, jego wielopłaszczyznowych skutków sięgających wielu osób i instytucji a także potrzeb mieszkańców gminy, w szczególności osób młodych. Podejmowane działania kierowane są nie tylko na grupę podwyższonego ryzyka ale na całą lokalną społeczność, ponieważ na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy mieszkaniec, niezależnie od tego czy nadużywa alkoholu czy stroni od niego.

W konstrukcji merytorycznej program jest tożsamy z założeniami rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów oraz programów zalecanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział I

Samorząd gminny a ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2019 r, poz. 2277). Zgodnie z przepisami wyżej wymienionej ustawy, art. 4¹ ust. 1 i 2 stanowi, że samorząd gminny zobowiązany jest do:

1. Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13. 1 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust.1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Zgodnie z przepisami art. 12 ust. 1 i 2 ustawy, Rada Gminy w Mszanie ustala w drodze uchwały dla terenu gminy, liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4¹ ust 3 ustawy, należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania

problemów alkoholowych, w szczególności inicjujących działania w zakresie określonym w ust. 1 ustawy oraz podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych wydają opinię w drodze postanowień, stanowiące warunek wydania zezwolenia przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy).

Rozdział II

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok

Rada Gminy w Mszanie świadoma zagrożenia, jakie niesie nadużywanie napojów alkoholowych, uwzględniając trzeźwość jako niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra gminy przyjmuje następujące cele gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

1. Zmniejszenie spożywania alkoholu przez mieszkańców Gminy, a zwłaszcza przez dzieci i młodzież poprzez wdrażanie programów profilaktycznych.
2. Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień od alkoholu.
3. Podejmowanie kroków zmierzających do zwiększenia ilości osób utrzymujących skuteczną abstynencję po przebytym leczeniu odwykowym.
4. Propagowanie w społeczności lokalnej zasad trzeźwości ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
5. Doskonalenie metod i zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącym już problemem.
6. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
7. Ograniczenie patologii spowodowanej nadużywaniem alkoholu.
8. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Rozdział III

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok

Zgodnie z intencjami Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Rada Gminy w Mszanie przyjmuje następujące zadania związane z realizacją „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:
 - a) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia i wsparcie rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz terapeutę działającego w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - c) prowadzenie rozmów profilaktycznych, zachęcających do podjęcia leczenia dobrowolnego,
 - d) kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu – wydawanie opinii biegłych,
 - e) kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - f) poszerzenie kontaktów z kuratorami sądowymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
 - g) współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Ośrodkiem Terapii Uzależnień od Alkohol i Współuzależnienia, stały kontakt z Policją, Sądem i Prokuraturą oraz Zespołem Interdyscyplinarnym.
2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy poprzez:

- a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmującą wnioskowanie o udzielenie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz kierowanie osób na leczenie odwykowe,
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez udostępnienie bezpłatnych porad prawnych w ramach utworzonego punktu konsultacyjnego dla rodzin z problemem alkoholowym i ofiar przemocy w rodzinie,
- c) udostępnienie rzetelnych informacji o możliwościach korzystania z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy psychologicznej w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, poradniach specjalistycznych oraz punktach konsultacyjnych,
- d) udzielanie pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz dla rodzin z problemem alkoholowym i ofiar przemocy w rodzinie,
- e) edukację publiczną w postaci ulotek, broszur, poradników.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym możliwość prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych jak:

- a) finansowanie szkoleń i kursów dla osób zajmujących się problemami alkoholowymi w Gminie,
- b) finansowanie udziału placówek oświatowych z terenu gminy w spektaklach teatralnych jako nowoczesnej formie profilaktyki uzależnień z czynnym udziałem uczniów,
- c) współpraca z pedagogami szkolnymi, którzy mają bezpośrednią styczność z uzależnieniem wśród młodzieży,
- d) rozpowszechnianie literatury na temat uzależnień, informatorów, plakatów w szkołach, bibliotekach, Ośrodkach Zdrowia, Ośrodku Pomocy Społecznej itp.
- e) wykorzystanie dostępnych środków informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych (gazeta lokalna dla społeczności Gminy, materiały informacyjne) w celu popularyzacji skutków chorób społecznych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień,
- f) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dzieci i młodzieży,
- g) dofinansowanie obozów, kolonii, zimowisk i wycieczek dla dzieci i młodzieży obejmujących w swym programie działalność profilaktyki uzależnień oraz promującej zdrowy styl życia,
- h) współfinansowanie działalności świetlicy jako placówki wsparcia dziennego - prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach, partycypowanie w kosztach doposażenia świetlicy i drobnych remontów,
- i) dofinansowanie zajęć w placówce wsparcia dziennego w czasie wolnym od nauki w szkole w tym m.in. prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, kompensacyjnych, korekcyjnych, organizowaniu i dofinansowaniu socjoterapeutycznych wyjazdów uczniów z równoczesną realizacją profilaktyki uzależnień,
- j) organizowanie dla dzieci i młodzieży konkursów o tematyce przeciwdziałania wszelkim uzależnieniom, promujących zdrowy styl życia,
- k) szkolenie właścicieli punktów sprzedaży w zakresie skutków nieprzestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- l) wspieranie działań wolontariatu w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- a) wspomaganie osób działających w profilaktyce alkoholowej,
- b) współpraca punktu konsultacyjnego z rodzinami w których występuje problem nadużywania alkoholu oraz ofiarami przemocy w rodzinie, instytucjami i organizacjami działającymi w zakresie profilaktyki alkoholowej,
- c) wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,

- d) wspieranie działalności Klubów Sportowych, różnych form kultury i kultury fizycznej, a także ich społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia - na bazie programów profilaktycznych zmieniających zachowanie dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania wolnym czasem,
- e) wspomaganie pozalekcyjnych zajęć o charakterze sportowym, kulturalno - oświatowym, kół zainteresowań itp.

5. Podejmowanie działań w przypadku stwierdzenia naruszeń ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj.:

- a) w przypadku niedopuszczalnej reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz dokonywania sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w formach niedozwolonych, organy gminy dokonują powiadomienia Policji i Prokuratury,
- b) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- c) współpraca z Policją w zakresie udziału dzielnicowych w przeprowadzanych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych zwłaszcza w tych placówkach, w stosunku do których odnotowano zgłoszenia.
- d) opracowanie przez GKRPA harmonogramu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- e) współpraca z Policją w zakresie skutecznego reagowania w przypadkach naruszenia prawa i porządku publicznego przez osoby będące w stanie nietrzeźwym w zakresie pomocy i ochrony przed przemocą w rodzinie.

Rozdział IV

Źródła finansowania

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych gminy Mszana pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 i art. 18¹ ustawy). Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne środki, pozyskiwane przez Gminę jak i także przez realizatorów i partnerów Programu.

Inicjowanie zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 należy do kompetencji Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział V

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
- b) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- c) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych,
- d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
- motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
 - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - udział w postępowaniu sądowym.
- e) Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Gminy Mszana lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za udział w posiedzeniu GKRPA i realizację zadań określonych w w/w programie członkom komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie obliczane od minimalnego wynagrodzenia ustalonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1596). w wysokości:

- Przewodniczący i Sekretarz komisji 20 % minimalnego wynagrodzenia,
- Członek komisji 15 % minimalnego wynagrodzenia.

Ustala się wynagrodzenie w wysokości 3 % minimalnego wynagrodzenia, o którym wyżej mowa, za przeprowadzenie kontroli jednej placówki handlowej lub gastronomicznej, w której jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z zatwierdzonym przez Wójta Gminy Mszana planem kontroli, przyjmując dokonanie kontroli jednej placówki handlowej jako podstawę do wypłaty wynagrodzenia.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynikają z art. 4¹ ust. 5 cytowanej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2018 r, poz. 2137 ze zm.) nakłada na samorządy gminne obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Realizacja działań określonych w powyższej ustawie prowadzona jest poprzez wdrożenie gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych corocznie przez Radę Gminy. Zadania zaplanowane do realizacji w 2021 roku stanowią kontynuację działań realizowanych przez Gminę Mszana w latach poprzednich.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 wyżej cytowanej ustawy gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawiera również zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Realizacja zadań zawartych w Programie finansowana jest ze środków budżetu Gminy Mszana pochodzących z opłat za korzystanie ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok jest zasadne.